

Historie yoyování

První zmínky o joju pocházejí ze starověkého Řecka z období 500 př. n. l. Důkazem je váza s podobiznou chlapce hrajícího si s jojem. Dokonce v řadě řeckých muzeí můžeme vidět tyto keramické kotoučky, často nalezené v hrobech dětí. Další zmínka pochází až z 16. století z Filipín. Zdejší domorodí indiáni prý používali kameny přidělané na laněch k lovení zvěře. Druhý konec lana přivázali k větvi stromu, ze které pak kameny házeli na svou kořist. Pokud se netrefili, kámen se vrátil zpátky. Tento způsob lovu není nijak doložen, takže se spíše jedná o zajímavou historku, než o fakt založený na pravdě.

Do Evropy se jojo dostalo z Indie na konci 18. století. Velký úspěch slavilo především u francouzské aristokracie. S jojem si hrál i samotný francouzský král Ludvík XVII. nebo francouzští vojáci před bitvou u Waterloo. Ve francouzštině „hrát“ zní „jouer“ a odtud je už velmi blízko ke slovu jojo.

Historie moderního yoya začíná v roce 1928, kdy filipínský emigrant Pedro Flores v USA zahájil výrobu yoyí. Nejčastěji byla vyrobena ze dřeva a hedvábný provázek byl omotan kolem středové osičky, tudíž se yoyo mohlo na konci provázku protáčet (provádět tzv. sleeper). Pedro Flores si dokonce vše okolo svého yoya ochránil patenty. Aby svůj výrobek zpropagoval, tak pořádál různé soutěže – kdo roztočí yoyo nejdéle nebo kolik roztočení zvládne soutěžící udělat za 5 minut. V roce 1930 celou jeho firmu koupil Donald F. Duncan, který v následujících letech plně ovládnul trh s yoyi. Téměř 85% v té době prodaných yoyí bylo právě od Duncanu. Významným byl rok 1979, kdy americký zubař Tom Kuhn vymyslel yoyo, které se dalo rozdělat. Krátce na to, v roce 1984, vzniklo první yoyo s kuličkovým ložiskem, jejím výrobcem byla švédská firma na ložiska Svenska Kullagenfabriken, která yoyo vytvořila jako reklamu na své výrobky.

První mistrovství světa se pořádalo již v roce 1932 v Anglii. Kromě toho existovaly podobné soutěže, často organizované výrobci yoyí, sloužící pouze jako propagace jejich produktů. Moderní Mistrovství světa se konalo poprvé v roce 1992 v Kanadě. Pak soutěž různě cestovala po USA, až se roku 1996 usadila na dlouhá léta na Floridě, v Orlandu. Vžil se pro ni název World Yoyo Contest neboli Worlds, nad kterými roku 2014 převzala patronát nově vzniklá organizace International Yoyo Federation (IYF). Díky ní se Worlds budou konat každý rok na jiném místě. Roku 2014 v Praze a o rok později v Tokiu. V roce 1993 vzniklo pravidelné Mistrovství USA (National Yoyo Contest), každoročně se odehrávající ve městě Chico, v Kalifornii, kde se nachází i Národní yoyo muzeum.